

Strasbourg, den 13.6.2017
COM(2017) 323 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE RÅD OG RÅDET

**Sjette rapport om de fremskridt, der er gjort med hensyn til opfyldelsen af erklæringen
fra EU og Tyrkiet**

DA

DA

Sjette rapport om de fremskridt, der er gjort med hensyn til opfyldelsen af erklæringen fra EU og Tyrkiet

Indledning

I rapporteringsperioden for denne sjette rapport¹ har erklæringen fra EU og Tyrkiet af 18. marts 2016² fortsat sikret en effektiv styring af migrationsstrømmene på den østlige Middelhavsroute og bekræfter således den tendens, der er beskrevet i de foregående rapporter.

Antallet af ulovlige grænsepassager er forblevet lavt (52 pr. dag i gennemsnit siden den femte rapport). Til trods for den seneste tids tragiske hændelser er antallet af omkomne i Det Ægæiske Hav faldet markant.

Der er dog fortsat udfordringer, navnlig da ankomsterne fortsat forløber hurtigere end tilbagesendelserne fra de græske øer til Tyrkiet, hvilket lægger pres på hotspotfaciliteterne på øerne. En hurtig forøgelse af effektiviteten af klageproceduren i forbindelse med asylsager og kapaciteten til tilbagesendelser fra øerne er derfor fortsat en prioritet, også i betragtning af eventuelle ændringer i antallet af grænsepassager, nu hvor sommersæsonen begynder.

Der er konstateret yderligere fremskridt med alle de øvrige elementer i erklæringen, herunder et stigende tempo i genbosætningen af syriske flygtninge fra Tyrkiet. Faciliteten for flygtninge i Tyrkiet fortsatte også med at blive gennemført i et jævnt tempo. Ud af de 3 mia. EUR, der er afsat for perioden 2016-2017, er det samlede tildelte beløb nået op på 2,9 mia. EUR (en stigning fra 2,2 mia. EUR på tidspunktet for den foregående rapport), og der er blevet indgået kontrakter vedrørende 47 projekter til et samlet beløb af 1 572 mio. EUR (en stigning fra 1 495 mio. EUR) – som alle er begyndt at blive gennemført. Udbetalingerne er nået op på 811 mio. EUR (en stigning fra 750 mio. EUR).

På mødet den 25. maj 2017 understregede formand Juncker og formand Tusk og præsident Erdoğan den afgørende betydning af erklæringen fra EU og Tyrkiet for den fælles forvaltning af migrationsudfordringen og deres fælles vilje til at arbejde for dens fortsat vellykkede gennemførelse.

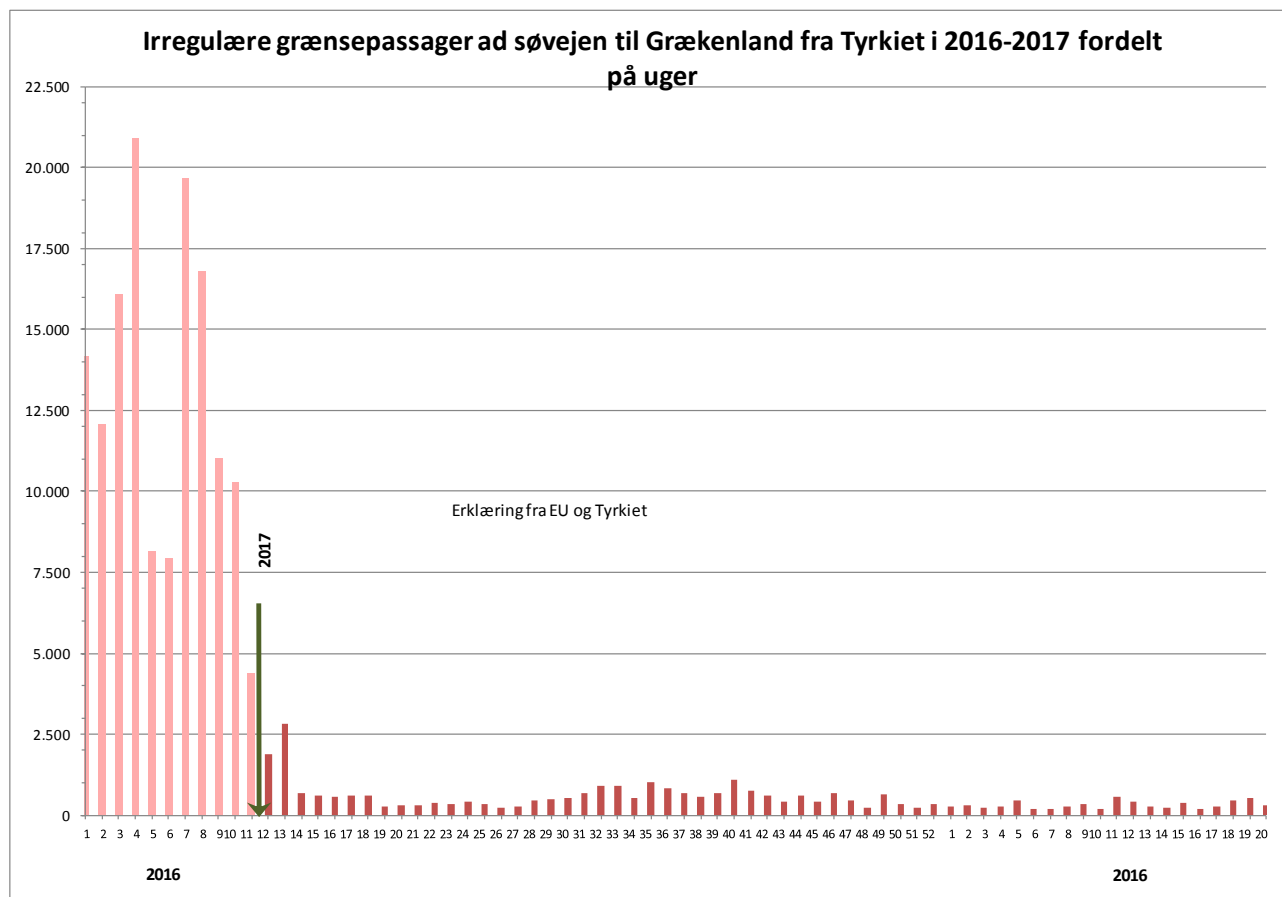
1. Den nuværende situation

Siden den femte rapport er der i alt ankommet 5 303 personer fra Tyrkiet til de græske øer svarende til gennemsnitligt 52 personer om dagen (i perioden 27. februar-8. juni 2016). Tallene er fortsat meget lavere end i samme periode året før (ca. 40 000 siden den 27. februar) og i forhold til den måned, der gik forud for erklæringen (hvor der i gennemsnit ankom 1 700 personer om dagen). I takt med at vejrforholdene bliver bedre, er der tegn på, at smugleraktiviteten kan stige, hvilket både ses af det stigende antal ankomster til de græske øer og de tyrkiske myndigheders stigende antal tilbageholdelser på fastlandet. Der er registreret 105 omkomne og savnede i Det Ægæiske Hav, siden erklæringen fra EU og Tyrkiet trådte i kraft³. Dette er fortsat et tragisk tal, men er et betydeligt fald i forhold til de ca. 1 150 personer, der omkom eller blev meldt savnet i året forud for erklæringen.

¹ Ligger i forlængelse af COM(2016) 231 final af 20.4.2016, COM(2016) 349 final af 15.6.2016, COM(2016) 634 final af 28.9.2016, COM(2016) 792 final af 8.12.2016 og COM(2017) 204 final af 2.3.2017 ("den femte rapport").

² <http://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/>

³ Ifølge Den Internationale Organisation for Migrations database over savnede migranter – perioden fra april 2016 til den 7. maj 2017.

Indkvarteringen af tre millioner flygtninge fra Syrien⁴, Irak og andre lande har fortsat været en prioritet for de tyrkiske myndigheder, der har ydet en enorm indsats for at sikre passende modtagelsesforhold og levevilkår. Denne indsats har også bidraget til at nedbringe antallet af syreres ulovlige grænsepassager.

Styrket koordinering og samarbejde

EU-koordinatoren arbejder fortsat tæt sammen med alle relevante parter for at sikre den løbende opfølgning af erklæringen og den fælles handlingsplan om gennemførelsen af erklæringen fra EU og Tyrkiet⁵, der blev udarbejdet i samarbejde med de græske myndigheder. Den fælles handlingsplan blev godkendt på Det Europæiske Råds møde i december, hvor Grækenland og alle medlemsstaterne blev opfordret til at sikre dens gennemførelse. Siden den foregående rapport er der gjort en særlig indsats for at fremskynde asylprocessen, navnlig i anden instans, og for at øge tilbagesendelses- og tilbageholdelseskapaciteten på øerne. Samtidig støttede Kommissionen de græske myndigheder med koordineringen, forvaltningen og sikkerheden på øerne med henblik på at opgradere modtagelsesfaciliteterne og levevilkårene på øerne og fremskynde overførsler af migranter, som er blevet henvist til den almindelige asylprocedure, herunder sårbare grupper, til særlige faciliteter på fastlandet. Indsatsen for at øge andelen af tilbagesendelser er også blevet understøttet af gennemførelsen af Kommissionens henstilling om at gøre tilbagesendelse mere effektiv ved gennemførelsen af tilbagesendelsesdirektivet⁶. Der blev også lagt særlig vægt på foranstaltninger til effektivt at beskytte sårbare grupper såsom fornyet understregning af behovet for at udpege specialiserede medarbejdere, der arbejder med beskyttelse af børn i

⁴ Ifølge de officielle tyrkiske data ydede Tyrkiet pr. 25. maj 2017 midlertidig beskyttelse til 3 020 654 syrere. De ti provinser, der huser flest syrere, er Istanbul, Şanlıurfa, Hatay, Gaziantep, Adana, Mersin, Kilis, İzmir og Mardin.

⁵ COM(2016) 792 final af 8.12.2016.

⁶ C(2017) 1600 final af 7.3.2017.

modtagelsesfaciliteterne, herunder ved alle hotspots, der huser børn.

En øjeblikkelig og omfattende reaktion fra medlemsstaterne på de behov, der er identificeret af Det Europæiske Asylstøttekontor og Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning, er fortsat nødvendig, sådan at EU-agenturerne effektivt kan støtte gennemførelsen af erklæringen fra EU og Tyrkiet. Dette omfatter udstationeringer i tilstrækkeligt lange perioder og i overensstemmelse med de fastsatte regler.

De mangler, der blev identificeret i de foregående rapporter, er dog endnu ikke blevet afhjulpet fuldt ud. Pr. 9. juni havde Det Europæiske Asylstøttekontor udsendt 101 tolke til Grækenland og 100 specialister fra medlemsstaterne, hvoraf 99 befinder sig ved hotspottene (85 af dem er sagsbehandlere). Det betyder, at der for øjeblikket mangler 50 specialister. Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning har udsendt 891 medarbejdere inden for rammerne af den fælles operation Poseidon, herunder 88 medarbejdere til støtte for tilbagetagelse som led i gennemførelsen af erklæringen. Frem til udgangen af juni mangler der 13 specialister, og fra juli til midten af august mangler der 43 specialister til den fælles operation Poseidon og tilbagetagelsesordningen inden for rammerne af erklæringen fra EU og Tyrkiet.

Den pulje af gæstemedarbejdere, der udsendes af medlemsstaterne og uddannes af Europol, og som er blevet oprettet for at yde støtte, uanset hvor der er behov for det, er for nylig blevet øget til 278. De udsendes på rotationsbasis for tre måneder til de fem græske hotspots for at udføre sekundær sikkerhedskontrol. Antallet af udsendte gæstemedarbejdere kan variere fra uge til uge. Der er for øjeblikket udsendt 15 gæstemedarbejdere til hotspottene. Derudover er der udstationeret to medarbejdere ved EU's regionale taskforce i Piræus, som beskæftiger sig med koordinering.

Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning har fortsat samarbejdet med NATO om tidlig varsling, overvågningsaktiviteter og udveksling af operationelle oplysninger, også med den græske og den tyrkiske kystvagt. Den tyrkiske kystvagt har fortsat sin aktive patruljering og forhindret afrejser fra Tyrkiet. Endvidere indførte Tyrkiet den 29. april 2017 i sin lov om udlændinge og international beskyttelse foranstaltninger vedrørende konfiskation af køretøjer, der anvendes til menneskesmugling. Som følge heraf er der dokumentation for, at smuglerne nu er nødt til at gøre flere forsøg, før det lykkes dem at transportere migranter over Det Ægæiske Hav.

Informationsindsats

Den flersproglige onlineoplysningsportal "InfoMigrants.net" blev lanceret med succes i midten af maj 2017 med det formål at nå ud til potentielle migranter på verdensplan og oplyse dem om de farer og realiteter, der er knyttet til migration.

På Chios og Lesbos oplyser informationsstande fortsat migranter og asylansøgere om deres rettigheder, forpligtelser og muligheder, herunder med hensyn til asyl og tilbagevenden. Kommissionen har over for den græske modtagelses- og identifikationstjeneste understreget nødvendigheden af at oprette sådanne informationsstande ved alle hotspots. Modtagelses- og identifikationstjenesten er ved at oprette en informationstand på øen Kos. Personalet ved disse stande samt alle leverandører af oplysninger på øen følger en fælles vejledning. Kommissionen har i samarbejde med de græske myndigheder, Det Europæiske Asylstøttekontor, Den Internationale Organisation for Migration og FN's Højkommissariat for Flygtninge for nylig færdigudarbejdet et informationsmateriale, der henvender sig til personer, som ankommer til de græske øer på irregulær vis. De relevante informationsdokumenter er blevet leveret til modtagelses- og identifikationstjenesten til brug ved hotspottene.

Største udfordringer og næste skridt

- Medlemsstaterne skal hurtigst muligt stille det nødvendige personale til rådighed for Det Europæiske Asylstøttekontor og Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning.
- Den fælles indsats for at gennemføre den fælles handlingsplan om gennemførelsen af erklæringen fra EU og Tyrkiet bør videreføres.

2. Tilbagesendelse af alle nye irregulære migranter fra Grækenland til Tyrkiet

Ifølge erklæringen skal alle nye irregulære migranter og asylansøgere, hvis ansøgninger er blevet afvist eller anses for grundløse, og som er ankommet fra Tyrkiet til de græske øer efter den 20. marts 2016, sendes tilbage. Disse foranstaltninger gennemføres i overensstemmelse med kravene i EU-retten og folkeretten samt under fuld overholdelse af nonrefoulementprincippet⁷.

Status

Siden den foregående rapport og indtil den 9. juni er 311 personer, der ankom til Grækenland fra Tyrkiet, blevet sendt tilbage i henhold til erklæringen fra EU og Tyrkiet, herunder 42 syrere. Andre nationaliteter omfattede pakistanere (163), algeriere (37), bangladeshere (35), marokkanere (8), nepalesere (7), ghanesere (5), nigerianere (3), camerounere (3), irakere (1), afghanere (1), egyptere (1), congolesere (1), ivorianere (1), haitianere (1), senegalesere (1) og palæstinensere (1). Det samlede antal migranter, der er blevet sendt tilbage til Tyrkiet siden datoen for ikrafttrædelsen af erklæringen fra EU og Tyrkiet, er på 1 798⁸.

Antallet af tilbagesendelser fra de græske øer til Tyrkiet er fortsat meget lavere end antallet af ankomster, hvilket opretholder presset på hotspotfaciliteterne på øerne. Dette skyldes hovedsagelig det akkumulerede efterslæb i behandlingen af asylansøgninger i anden instans på de græske øer og den utilstrækkelige behandling forud for tilbagesendelsen og den utilstrækkelige tilbageholdelseskapacitet samt de juridiske spørgsmål, som der er redegjort for nedenfor. Dog er tempoet i tilbagesendelserne blevet forbedret sammenlignet med den foregående periode og skulle stige yderligere i de kommende måneder med en forbedret kapacitet i asylsystemet (der nu forventes at føre til flere afgørelser i anden instans), flere fornyede pågribelser og øget tilbageholdelseskapacitet.

Med henblik på at forbedre tilbagesendelsesoperationerne blev der afholdt endnu et trepartsmøde mellem Kommissionen, Grækenland og Tyrkiet den 5. maj i Athen. Det vedrørte bl.a. strømlining af tilbagetagelsesoperationerne med henblik på at opnå maksimal effektivitet, udveksling af oplysninger om migranter, der hævder at være uledsagede mindreårige, og om personer, der er indstillet til tilbagesendelse, eller som afvises ved tilbagesendelsen, måder til håndtering af det øgede antal tilbagesendelser og indførelse af effektive kommunikationskanaler til udveksling af oplysninger om kandidater til tilbagesendelse, der er blevet afvist under henvisning til den offentlige sikkerhed og orden. Det næste møde forventes at finde sted i begyndelsen af juli 2017.

Bestræbelserne på at give migranter mulighed for faktisk at vende tilbage til Tyrkiet eller deres

⁷ Alle, der ankom til de græske øer efter den 20. marts, har ret til at ansøge om asyl. Alle ansøgninger behandles individuelt i lyset af ansøgerens særlige situation og i overensstemmelse med direktivet om asylprocedurer. Dette udelukker enhver form for kollektiv udvisning. Ansøgere har ret til at klage og skal have adgang til effektive retsmidler ved en eventuel negativ afgørelse vedrørende deres asylansøgning. Både Grækenland og Tyrkiet har truffet og er ved at gennemføre passende retlige foranstaltninger for at sikre fuld overholdelse af EU-retten og folkeretten.

⁸ De tilbagesendte personer havde enten fået afslag på deres asylansøgning (herunder i anden instans), havde trukket deres ansøgning om international beskyttelse tilbage eller havde slet ikke ansøgt om asyl. Siden den 20. marts 2016 har der fundet 1 210 tilbagesendelser sted til Tyrkiet i henhold til erklæringen fra EU og Tyrkiet og 588 tilbagesendelser i henhold til den bilaterale protokol mellem Grækenland og Tyrkiet.

oprindelsesland skal fortsættes. Siden den sidste rapport er 579 migranter frivilligt vendt tilbage til deres oprindelsesland fra øerne (tillige med 1 147 fra fastlandet) med støtte fra programmet for støttet frivillig tilbagevenden og reintegration. Dermed har i alt ca. 8 700 migranter gjort brug af programmet siden dets start i 2016. Grækenland opfordres til fuldt ud at anvende og deltage i EU-finansierede fælles programmer for tilbagesendelse (navnlig det europæiske reintegrationsprogram) ved at samarbejde tæt og proaktivt med de vigtigste gennemførelsesorganer og udnytte den tilgængelige finansielle og tekniske støtte fuldt ud.

Ikkesyriske migranter sendes tilbage fra de græske øer til Tyrkiet med skib og overføres til et udrejsecenter i Kayseri, hvor de orienteres om deres rettigheder, herunder muligheden for at ansøge om beskyttelsesstatus i Tyrkiet. Indtil videre⁹ har 56 personer indgivet ansøgninger om international beskyttelse til de tyrkiske myndigheder, og to personer har opnået flygtningestatus, 38 ansøgninger er under behandling, og ni personer har fået afslag¹⁰. 707 personer er blevet sendt tilbage til deres oprindelsesland. Ved et besøg for nylig af EU's myndigheder kunne det konstateres, at situationen i centret overholdt de krævede standarder. Syrere sendes tilbage fra de græske øer med fly og anbringes i en flygtningelejr i det midlertidige indkvarteringscenter İslahiye 2, der ligger tæt på grænsen til Syrien. EU's myndigheder besøgte centret for nylig og konstaterede, at det opfyldte de krævede standarder. Syrerne har ret til at ansøge om midlertidig beskyttelse, og efter en hurtig forhåndsregistrering med henblik på midlertidig beskyttelse frigives de fra centret og kan bosætte sig i en provins efter eget valg eller blive i centret, hvis de foretrækker det. Indtil videre er alle tilbagesendte syrere blevet forhåndsregistreret med undtagelse af 16, som besluttede at vende frivilligt tilbage til Syrien. Otte syrere besluttede at blive i de indkvarteringsfaciliteter, som de tyrkiske myndigheder har stillet til rådighed, og 168 af dem valgte at bosætte sig uden for disse faciliteter.

Retlige foranstaltninger

For øjeblikket er tolv klageudvalg ved at træffe afgørelser om klager mod de afgørelser, som den græske asyltjeneste har truffet i første instans. Endvidere erstatter ét klageudvalg andre udvalg, hvis de ikke er funktionsdygtige (dvs. på grund af manglende flertal blandt medlemmerne af en eller anden grund).

På de græske øer er der ud af asyltjenestens i alt 4 418 negative afgørelser i første instans¹¹ vedrørende sagens formalitet og realitet indtil videre blevet klaget over 3 554¹². Der er indtil videre blevet truffet afgørelse i anden instans i 2 088 af disse 3 554 klagesager (dvs. i 59 % af sagerne). Ud af de foreløbigt 477 klageafgørelser om sagens formalitet har 57 afgørelser i anden instans stadfæstet afgørelsen om afvisning i første instans, mens 420 klageafgørelser i anden instans omstødte afgørelsen om afvisning i første instans¹³. Hvad angår de 1 416 klageafgørelser om sagens realitet har 1 399 afgørelser truffet i anden instans stadfæstet afgørelsen om afvisning i første instans, mens sådanne afgørelser om afvisning blev omstødt i 17¹⁴ tilfælde. I løbet af rapporteringsperioden blev 195 klagesager afsluttet af andre grunde end en afgørelse om klagens realitet, dvs. ikkepåberåbte implicite og eksplicite tilbagetrækninger.

⁹ Ifølge oplysningerne fra de tyrkiske myndigheder.

¹⁰ Endvidere er syv ansøgninger klassificeret som "andet" (trukket tilbage osv.).

¹¹ Pr. 4. juni 2017 var der i alt blevet indgivet 19 624 asylansøgninger på de græske øer siden erklæringens ikrafttrædelse. Ud af disse 19 624 ansøgninger har den græske asyltjeneste truffet 17 804 afgørelser som led i procedurerne på øerne siden den 20. marts 2016, herunder 12 581 vedrørende sagens formalitet og 5 223 vedrørende sagens realitet.

¹² Pr. 4. juni 2017.

¹³ Det samlede tal omfatter afgørelser i anden instans, der har omstødt afgørelserne om sagens formalitet i første instans samt indrømmet flygtningestatus.

¹⁴ Dette tal omfatter ikke afgørelser i anden instans om tildeling af flygtningestatus eller omstødelse af afgørelser om sagens formalitet i første instans.

Den 15. marts 2017 vedtog det græske parlament bestemmelser, der tillader anvendelse af ordførere i klageudvalgene samt udstationering af sådanne ordførere fra Det Europæiske Asylstøttekontor. Uden at det berører uafhængigheden af klageudvalgenes medlemmer, bistår ordførerne dem i beslutningsprocessen ved at indsamle de faktiske omstændigheder i sagen, appellanternes argumenter og oplysninger om vedkommendes oprindelsesland. I alt 22 ordførere¹⁵ bistår allerede klageudvalgene i deres arbejde. Gennemførelsen af disse bestemmelser havde til formål at forbedre arbejdet i klageudvalgene og mindske den tid, appellanterne skulle vente på øerne, indtil der blev truffet afgørelse i anden instans, hvilket gav myndighederne mulighed for at yde international beskyttelse til personer, som havde behov for det, og kanalisere irregulære migranter over i tilbagesendelsesproceduren.

Til trods for det øgede antal klageudvalg og indførelsen af ordførere har de nye klageudvalg fortsat været langsomme til at træffe afgørelser (ca. 47 om ugen siden den foregående rapport). Indtil videre har de truffet 1 447 afgørelser i henhold til erklæringen fra EU og Tyrkiet – 54 om sagens formalitet og 1 393¹⁶ om sagens realitet. De græske myndigheder anerkender, hvor vigtigt og hastende spørgsmålet er. Ud over at sikre, at klagemyndigheden er ordentligt udstyret (dvs. i form af materiel og udstyr), og at klager indgivet på øerne behandles som en prioritet, fortsætter den græske klagemyndighed med at forbedre arbejdsgangen, f.eks. ved at indføre et midlertidigt IT-planlægningsværktøj til brug i forbindelse med udnævnelser, samt ved at undersøge muligheden for, at ordførerne og udvalgene kan specialisere sig for hvert land, referencefilerne stammer fra. Det forventes, at disse foranstaltninger vil bidrage til at øge antallet af afgørelser og dermed tempoet i de faktiske tilbagesendelser fra de græske øer til Tyrkiet.

Den 10. marts 2017 behandlede det græske statsråd (i plenum) sagerne vedrørende forfatningsmæssigheden af klageudvalgenes sammensætning og spørgsmålet om, hvorvidt Tyrkiet kan betragtes som et sikkert tredjeland med henblik på tilbagesendelse af de to syriske asylansøgere, der havde klaget over de afgørelser i anden instans, der stadfæstede afvisningen af deres sager i første instans. I sin afgørelse af 8. maj 2017, der vedrørte to af de fire pågældende sager, bekræftede statsrådet (i plenum), at klageudvalgenes nuværende sammensætning var i overensstemmelse med forfatningen. Statsrådet (plenum) har endnu ikke truffet afgørelse i de to resterende sager om, hvorvidt Tyrkiet er et sikkert tredjeland, og der er ikke berammet nogen dato herfor.

Operationelle foranstaltninger

Ifølge de græske myndigheder befinder der sig nu 13 968¹⁷ migranter på øerne, mens der kun er 7 450 pladser i de officielle modtagelsesfaciliteter og yderligere 1 223 pladser under UNHCR's udlejningsordning. Den tunge byrde, der hviler på de græske myndigheder, komplicerer også situationen ved hotspottene.

De græske myndigheder har med støtte fra Kommissionen fortsat sit arbejde med at forbedre forholdene ved hotspottene og på øerne ved at opgradere faciliteterne og sikre mere effektive procedurer i overensstemmelse med den fælles handlingsplan om gennemførelsen af erklæringen fra EU og Tyrkiet.

¹⁵ Ti ordførere ansat ved klagemyndigheden og tolv ordførere udsendt til klagemyndigheden af Det Europæiske Asylstøttekontor.

¹⁶ De negative afgørelser truffet i første instans blev bekræftet i 1 377 sager, mens de blev ændret i 16 sager.

¹⁷ Pr. 9. juni 2017. I betragtning af, at der er rapporter, som drager disse tal i tvivl, opfordrer Kommissionen de græske myndigheder til at præcisere antallet af migranter, som opholder sig på øerne og ved hotspottene. En sådan præcisering ville bidrage til planlægningen og gennemførelsen.

Med henblik på at styrke tilbagesendelserne blev der den 30. marts 2017 åbnet et nyt udrejsecenter på Kos, der nu har 224 pladser, og som senest i juli 2017 vil blive udvidet til 500 pladser ved fuld operationel kapacitet. Arbejderne med tilbageholdelsesområder forud for tilbagesendelse i tilknytning til hotspottene på Lesbos og Samos forventes også at blive afsluttet i juni, hvorefter kapaciteten vil nå op på i alt 996 pladser. På Chios er der truffet afgørelse om at gå videre med udviklingen af et udrejsecenter på en lokalitet uden for byen.

Der er under EU's regionale taskforce blevet nedsat en stående arbejdsgruppe vedrørende sikkerhed, som samler sikkerhedsekspertter fra Kommissionen og EU's agenturer med henblik på at rådgive de græske myndigheder om de vigtigste risikoområder. Fælles eksisterende udfordringer på tværs af øerne omfatter den forsinkede formelle offentliggørelse af evakueringsplaner for de centre, hvis oprettelse de græske myndigheder har afsluttet, og evakueringsøvelser for personalet. De faste græske koordinatore, der har udført deres opgaver ved alle hotspots siden februar, er fortsat ansvarlige for den overordnede forvaltning af hotspottene og tager sig navnlig af problemer vedrørende sikkerhed og offentlig orden.

For at lette tilbagesendelserne indførte den græske regering også en skæringsdato for ansøgninger om at blive omfattet af programmet for støttet frivillig tilbagevenden og reintegration for at undgå eventuelt misbrug af programmet, navnlig lige før en tilbagesendelse¹⁸. Af hensyn til en effektiv gennemførelse af programmet og for at underrette alle afviste asylansøgere om ansøgningsfristen udsender Den Internationale Organisation for Migration, der også fortsat har sikret en permanent tilstedeværelse på alle fem hotspotøer med henblik på at fremme programmet og yde individuel rådgivning, en målrettet informationsbrochure til de pågældende migranter.

Til trods for de skridt, der er taget, skal der gøres mere for at håndtere situationen på øerne. Som tidligere nævnt og som tilføjelse til ovenstående bør tidsfristen mellem udarbejdelsen og indgivelsen af en ansøgning nedbringes i overensstemmelse med artikel 6, stk. 2, i direktivet om asylprocedurer, hvorefter en person, der har udarbejdet en asylansøgning, skal have mulighed for at indgive den så hurtigt som muligt. Hertil kommer, at selv om Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning medfinansierer udsendelsen af 280 græske politifolk til hotspottene, skal deres koordinerede og effektive udnyttelse videreudvikles, for at de fortsat kan garantere sikkerheden på stedet.

EU's finansielle bistand til Grækenland

Grækenland har gjort fremskridt med at begynde at anvende sine nationale programmer under Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden og Fonden for Intern Sikkerhed. Kommissionen fortsætter med at støtte de græske myndigheder for yderligere at fremskynde gennemførelsen, sådan at de midler, der er til rådighed under disse programmer (509 mio. EUR for perioden 2014-2020), kan udnyttes fuldt ud med henblik på at dække behovene for migrationsforvaltning i Grækenland. Til det formål bør de græske myndigheder vedtage alle relevante lovgivningsmæssige, administrative og operationelle foranstaltninger og forbedre koordineringen mellem de relevante aktører, styrke den operationelle kapacitet og forbedre gennemførelsesmekanismerne, herunder ved at strømline udbudsprocedurerne. Ud over de midler, der er til rådighed under de nationale programmer, er der blevet ydet omfattende nødhjælp fra Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden og Fonden for Intern

¹⁸ Irregulære migranter, som har indgivet en asylansøgning i et af modtagelses- og identifikationscentrene, har ret til at ansøge om støttet frivillig tilbagevenden og reintegration på ethvert tidspunkt indtil fem dage efter asyltjenestens meddelelse af afslag på deres ansøgning om asyl (asylafgørelse i første instans). Muligheden for støttet frivillig tilbagevenden og reintegration er også åben for migranter, der er blevet indstillet til tilbagesendelse til Tyrkiet, og som er blevet afvist af Tyrkiet, uanset ovennævnte skæringsdato. De asylansøgere, som allerede havde fået meddelelse om en negativ afgørelse om asyl i første instans, da skæringsdatoen blev indført, fik indtil den 9. april mulighed for at ansøge om at blive omfattet af programmet for støttet frivillig tilbagevenden og reintegration.

Sikkerhed i størrelsesordenen 356,8 mio. EUR siden begyndelsen af migrationskrisen i 2015 for at hjælpe Grækenland med at styrke sine modtagelsesfaciliteter og styrke landets migrations-, asyl- og grænseforvaltningskapacitet.

I februar 2017 indførte de græske myndigheder en finansiell planlægning for oprettelsen og driften af modtagelsesfaciliteterne for 2017. Den har til formål at sikre en koordineret tilgang til dækning af de mest presserende modtagelsesbehov i Grækenland på en rettidig og effektiv måde ved samtidig udnyttelse af alle tænkelige synergier fra alle tilgængelige kilder (herunder EU-finansierede nationale programmer og nødhjælp under Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden og Fonden for Intern Sikkerhed, nødhjælp under instrumentet for nødhjælp i EU samt det græske statsbudget).

Pr. 6. juni 2017 er der blevet indgået kontrakter for 249 mio. EUR i form af nødhjælp inden for EU med 14 humanitære partnere med henblik på at dække de humanitære behov hos flygtninge og migranter i Grækenland. Hidtil har denne støtte haft fokus på indkvartering, udbetaling af kontanter til fødevarer og nonfoodartikler, støtte til uledsagede mindreårige og uddannelse, og der er også blevet ydet støtte til vigtige aktiviteter på sundhedsområdet. Der er fortsat 196 mio. EUR til rådighed til støtte for indsatsen for flygtninge i overensstemmelse med de gældende kriterier. Med hensyn til indkvartering flytter fokus sig nu gradvist fra lejre til lejeboliger for i alt 30 000 berettigede personer. Med hensyn til kontanter har det multifunktionelle program vedrørende kontanter siden den 1. maj 2017 på fastlandet omfattet fødevarer og nonfoodartikler med det formål at sikre værdige levevilkår for dem, der har behov for det.

Største udfordringer og næste skridt

- Tempoet i behandlingen af asylansøgninger og antallet af afgørelser pr. klageudvalg bør omgående øges med prioritet til klager indgivet på øerne, og tempoet i tilbagesendelser til Tyrkiet inden for rammerne af erklæringen mellem EU og Tyrkiet bør sættes op.
- Den nødvendige modtagelses- og tilbagesendelseskapacitet på øerne bør sikres.
- Der bør så hurtigt som muligt træffes alle nødvendige foranstaltninger for at sikre en rettidig og effektiv anvendelse af de EU-finansieringsmidler, der er til rådighed under Grækenlands nationale programmer.

3. Genbosætning fra Tyrkiet til EU i henhold til 1:1-ordningen

Status

Pr. 9. juni er i alt 6 254 syrere blevet genbosat fra Tyrkiet til EU i henhold til 1:1-ordningen. I rapporteringsperioden er 2 689 syrere blevet genbosat i ti medlemsstater (Østrig, Belgien, Finland, Frankrig, Tyskland, Italien, Rumænien, Spanien, Sverige og Nederlandene)¹⁹. I alt 1 458 personer er blevet godkendt og afventer genbosætning. Genbosætninger går fortsat væsentlig hurtigere sammenlignet med tilbagesendelserne fra de græske øer. Dette regelmæssige tempo i genbosætningerne²⁰ skal opretholdes.

Medlemsstaterne gør fortsat gode fremskridt med forberedelserne af yderligere genbosætningsforanstaltninger, herunder tjenesterejser til Tyrkiet for at interviewe kandidater til genbosætning. De tyrkiske myndigheder bestræber sig på at tilvejebringe lister over kandidater til genbosætning. Siden årets begyndelse har de fremsendt nye lister med over 20 000 kandidater til De

¹⁹ Derudover har Norge indtil videre genbosat 563 syrere fra Tyrkiet siden den 4. april 2016. Selv om Norge anvender de standardprocedurer for genbosætning, som er aftalt med Tyrkiet inden for rammerne af 1:1-ordningen, modregnes antallet af genbosætninger til Norge i den forbindelse ikke i antallet af tilbagesendte syrere fra Grækenland.

²⁰ COM(2017) 212 final af 12.4.2017, COM(2017) 260 final af 16.5.2017 og COM(2017) 330 final af 13.6.2017.

Forenede Nationers Højkommissariat for Flygtninge. Det er en vigtig forudsætning for at sikre tempoet i genbosætningerne, at disse henvisninger fortsat stilles til rådighed. Sideløbende hermed har EU-medlemsstaterne meddelt De Forenede Nationers Højkommissariat for Flygtninge deres genbosætningstilsagn for indeværende år og afgivet næsten 25 000 tilsagn for 2017.

Operationelle foranstaltninger

For at støtte genbosætninger i henhold til erklæringen fra EU og Tyrkiet har EU's delegation i Ankara fortsat holdt ugentlige møder med de relevante tyrkiske myndigheder, medlemsstaterne, FN's Højkommissariat for Flygtninge og Den Internationale Organisation for Migration for at sammenligne statistiske data og drøfte operationelle opdateringer.

EU's delegation udarbejdede et udkast til spørgeskema vedrørende genbosætning og sendte det til medlemsstaterne og De Forenede Nationers Højkommissariat for Flygtninge. Spørgeskemaet har til formål at give de syriske kandidater til genbosætning udførlige oplysninger om de enkelte tilflytningsmedlemsstater. Dette forventes at reducere antallet af kandidater, som fortryder deres valg. Spørgeskemaet er blevet hilset velkomment af FN's Højkommissariat for Flygtninge og de fleste medlemsstater og vil snart blive brugt af De Forenede Nationers Højkommissariat for Flygtninge i forbindelse med interview med syriske kandidater.

Største udfordringer og næste skridt

- Genbosætningen skal fortsætte i et regelmæssigt tempo.

4. Forebyggelse af nye sø- eller landruter for irregulær migration

Der er ikke noget, der tyder på, at bestræbelserne på at kontrollere strømmene på den østlige Middelhavsroute har medført nogen større omdirigering fra Tyrkiet. Til trods for, at Tyrkiet fortsatte operation "Aegean Hope" og operation "Safe Med"²¹, er der dog siden den femte rapport ankommet 20 både med i alt 1 389 migranter til Italien fra Tyrkiet, og der er ankommet to både til Cypern med i alt 116 migranter, alle syrere, om bord.

Antallet af registrerede irregulære grænsepassager ved Tyrkiets landgrænse til Bulgarien og Grækenland synes at være forblevet lavt i de sidste seks måneder, idet der hver dag i gennemsnit er blevet registreret ca. fem irregulære grænsepassager til Grækenland og to til Bulgarien. Der er for øjeblikket udstationeret 105 betjente fra den europæiske grænse- og kystvagt ved den bulgarsk-tyrkiske grænse.

5. Frivillig ordning om indrejse af humanitære årsager

Kommissionen fortsætter sine bestræbelser på at fremme en hurtig udarbejdelse af de fælles operative standardprocedurer for den frivillige ordning for indrejse af humanitære årsager med deltagerlandene og med Tyrkiet. Ifølge erklæringen fra EU og Tyrkiet skal ordningen aktiveres, når de irregulære grænsepassager fra Tyrkiet til EU er ophørt eller i det mindste er blevet mindsket væsentligt og varigt. På grundlag af en ny udgave af udkastet til operative standardprocedurer, der blev sendt til Tyrkiet i slutningen af maj, fandt der konstruktive drøftelser sted mellem Kommissionen og Tyrkiet den 8. juni i Ankara, og der blev gjort betydelige fremskridt i retning af at nå til enighed om aftalen. En hurtig aftale om de operative standardprocedurer og afgørelsen om

²¹ 2 500 medarbejdere, 65 kystvagt både, to redningsbåde, ti helikoptere og tre fly med faste vinger indgår i disse operationer.

dens ikrafttrædelse ville sætte skub i gennemførelsen af erklæringen og give syrerne et sikkert og lovligt alternativ til irregulær migration til EU.

6. Visumliberalisering

Med hensyn til gennemførelsen af køreplanen for visumliberalisering er der fortsat syv benchmarks, der skal opfyldes, sådan som det blev fremhævet i de foregående rapporter:

- udstedelse af biometriske rejsedokumenter, der opfylder EU's standarder fuldt ud
- vedtagelse af den i køreplanen fastsatte foranstaltning til forebyggelse af korrupsion
- indgåelse af en operationel samarbejdsaftale med Europol
- revision af lovgivning og praksis inden for terrorbekæmpelse, så de stemmer overens med europæiske standarder
- tilpasning af lovgivningen om beskyttelse af personoplysninger til EU's standarder
- tilbud til alle EU-medlemsstater om at indgå i et effektivt retligt samarbejde i straffesager
- opfyldelse af samtlige bestemmelser i tilbagetagelsesaftalen mellem EU og Tyrkiet.

Som tidligere anført opfordrer Kommissionen Tyrkiet til hurtigst muligt at opfylde alle udestående benchmarks i køreplanen for visumliberalisering. Kommissionen og Tyrkiet har fortsat ført en aktiv dialog for at finde løsninger, herunder de lovgivnings- og proceduremæssige ændringer, som er nødvendige for at opfylde de udestående benchmarks.

Den ændrede forordning (EF) nr. 539/2001, der styrker den eksisterende suspensionsmekanisme for visumfri rejse for borgere fra ethvert land, der nyder godt af visumliberaliseringen, trådte i kraft den 28. marts 2017²².

7. Faciliteten for flygtninge i Tyrkiet

Kommissionen har siden den foregående rapport fortsat sine bestræbelser på at imødekomme flygtningenes og de tyrkiske værtssamfunds mest kritiske behov. Ud af de 3 mia. EUR for perioden 2016-2017 er det samlede tildelte beløb nået op på 2,9 mia. EUR (en stigning fra 2,2 mia. EUR på tidspunktet for den foregående rapport) med offentliggørelsen af den humanitære gennemførelsesplan for 2017. Ud af de 2,9 mia. EUR er der blevet indgået kontrakter vedrørende 47 projekter til et beløb af 1 572 mio. EUR (en stigning fra 1 495 mio. EUR) – som alle er begyndt at blive gennemført. Det samlede beløb, der er blevet udbetalt, udgør nu 811 mio. EUR (en stigning fra 750 mio. EUR) til både humanitær og ikkehumanitær bistand²³.

På det sidste møde i styringsudvalget den 31. marts 2017 blev det anerkendt, at finansiering, der koordineres af faciliteten for flygtninge i Tyrkiet ("faciliteten"), fortsat har en betydelig direkte virkning på stedet. Kommissionen arbejder tæt sammen med de tyrkiske myndigheder og andre partnere om at fremskynde indgåelsen og gennemførelsen af kontrakter samt udbetalinger i forbindelse hermed. Som led i udførelsen af sine opgaver støtter faciliteten for flygtninge i Tyrkiet børns rettigheder og flygtninges menneskerettigheder generelt, herunder ligestilling mellem

²² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/371 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 539/2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (revision af suspensionsmekanismen).

²³ Midlerne udbetales i trancher, indtil projektet er gennemført, i overensstemmelse med principperne om forsvarlig økonomiske forvaltning. Det er som led i aktiviteterne til fremme af facilitetens synlighed muligt via et interaktivt kort at se, hvor de forskellige projekter gennemføres, samt hvilke resultater der forventes: http://ec.europa.eu/enlargement/news_corner/migration/index_en.htm

kønnene.

Facilitetsresultatrammen blev afsluttet i marts 2017, og overvågningen af projekterne under faciliteten er blevet påbegyndt.

Humanitær bistand

Kommissionen har fortsat gennemførelsen af sin humanitære strategi under faciliteten²⁴. Kommissionen har forhøjet kontrakterne til 593 mio. EUR gennem 35 humanitære projekter med 19 partnere, der omfatter opfyldelse af basale behov, beskyttelse, uddannelse, sundhed, mad og indkvartering. Af disse 593 mio. EUR er der for indværende blevet udbetalt 463 mio. EUR.

Der er også kommet gang i gennemførelsen af det humanitære flagskibsprogram, nemlig krisesikkerhedsnettet. Det har et foreløbigt budget på 348 mio. EUR, som er aftalt med Verdensfødevareprogrammet, og støtter de mest sårbare flygtninge gennem direkte kontantoverførsler til familier ved hjælp af et debetkort. Ved udgangen af maj 2017 havde krisesikkerhedsnettet støttet mere end 600 000 flygtninge i Tyrkiet. I denne rapporteringsperiode har Kommissionen godkendt en ny overførselsværdi og målretningskriterier, hvilket betyder, at de støtteberettigede familier nu vil modtage 120 tyrkiske lire pr. person pr. måned plus yderligere kvartalsvise tillæg. Dette vil give flere modtagere hurtigere adgang til støtte. Med disse ændringer, som skulle træde i kraft i juni 2017, agter Kommissionen at øge sit nuværende mål for støtte til 1,3 mio. flygtninge.

I maj 2017 fandt de første betalinger til flygtningefamilier sted under ordningen for betingede kontantoverførsler til uddannelse. Dette program bygger på krisesikkerhedsnettet ved at stille kontantoverførsler til rådighed for sårbare familier til fremme af indskrivning i skolesystemet og regelmæssig deltagelse af flygtningebørn. Ordningen for betingede kontantoverførsler til uddannelse gennemføres gennem en aftale til 34 mio. EUR, der er indgået med De Forenede Nationers Børnefond, hvilket gør den til Kommissionens hidtil største program for uddannelse i nødsituationer. Kommissionen forventer, at 230 000 børn vil få direkte fordel af ordningen for betingede kontantoverførsler til uddannelse i det første år af programmet.

Kommissionen har fortsat med at indgå aftaler med sine partnere om beskyttelse og sundhed. Beskyttelsesrelaterede kontrakter omfatter støtte til de mest sårbare flygtninge, herunder handicappede flygtninge, samt viderekalisering af flygtninge til beskyttelsestjenester og ydelse af hjælp til at blive integreret i Tyrkiet. Hvad angår sundhed, har projekterne til formål at forbedre adgangen til specialiserede tjenester for konfliktramte flygtninge og stille livsvigtige sundhedstjenester og tjenester for mental sundhed (sundhedspleje) til rådighed samt yde støtte til og beskytte sårbare flygtninge, herunder ofre for kønsbaseret vold. Den seneste kontrakt, der blev indgået med Verdenssundhedsorganisationen den 3. maj 2017, støtter uddannelsen af syrisk sundhedspersonale med henblik på at integrere dem i det tyrkiske sundhedsvæsen.

Den 3. maj 2017 offentliggjorde Kommissionen den humanitære gennemførelsesplan for Tyrkiet for 2017. Den fastsætter prioriteterne for gennemførelsen af 714 mio. EUR i humanitær bistand. Kommissionen vil som led i den humanitære gennemførelsesplan fortsat yde bistand til nogle af de mest sårbare flygtninge i Tyrkiet og viderekalisere dem til offentlige tjenester, primært ved at benytte krisesikkerhedsnettet til gennemførelsen heraf, navnlig med hensyn til basale behov, sundhed, uddannelse og beskyttelse. Fokus vil fortsat være på flygtninge uden for lejrene, der udgør størstedelen af flygtningene i Tyrkiet og er de mest sårbare.

²⁴ Den humanitære bistand under faciliteten ydes fortsat i overensstemmelse med EU's regler om humanitær bistand og principperne i den europæiske konsensus om humanitær bistand.

Ikkehumanitær bistand

Der er nu blevet tildelt 1 577 mio. EUR under facilitetens ikkehumanitære streng. Der er nu indgået kontrakter for 979 mio. EUR, og udbetalingerne til gennemførelsespartnerne er nået op på 348 mio. EUR.

Endnu en aftale blev undertegnet den 31. marts 2017 under EU's regionale trustfond som reaktion på krisen i Syrien ("EU's regionale trustfond") til et beløb på for 33 mio. EUR. Med dette projekt, der gennemføres af Dansk Røde Kors i samarbejde med Tyrkisk Røde Halvmåne, oprettes der ti centre i lokalområdet i en række byer til gavn for over 200 000 syriske flygtningebørn. Derudover skulle der blive forelagt tre handlingsdokumenter (dvs. forslag til finansiering under EU's regionale trustfond) til en værdi af mere end 120 mio. EUR for EU's regionale trustfonds operationelle udvalg til vedtagelse den 13. juni 2017. Disse forslag har til formål at forbedre adgangen til sundhedstjenester for syriske flygtninge samt styrke syriske flygtninges og værtssamfundenes modstandsdygtighed og ikke-syriske flygtninges livsfærdigheder.

Aktiviteter, der er finansieret under den særlige foranstaltning til 1,4 mia. EUR, som blev vedtaget i juli 2016, har også haft betydelige virkninger på stedet. Den 23. maj 2017 blev den første sundhedsklinik for migranter indviet i Kilis med henblik på at håndtere det ekstra pres på det lokale sundhedssystem²⁵, og det er planen, at en anden klinik skal åbnes i Ankara i juni. Det samlede antal, der skal etableres, er 220 sundhedscentre for migranter. Med hensyn til uddannelse er der i alt blevet ansat ca. 5 500 tyrkiske sprog lærere i 23 provinser for at hjælpe flygtninge med at lære sproget og blive integreret. Næsten 44 000 studerende er blevet udpeget til at modtage opsamlingstimer, mere end 33 000 studerende er blevet udvalgt til at blive overført til skoler, og næsten 500 skolevejledere og fagkonsulenter hjælper de studerende. Faciliteten støtter også de tyrkiske myndigheders bestræbelser på at forbedre kvaliteten af uddannelse. Ca. 20 000 syriske frivillige lærere har modtaget uddannelse i forbedrede undervisningsmetoder, og 18 000 har bestået den skriftlige prøve og modtaget officielle eksamensbeviser. I erkendelse af de syriske børns særlige behov modtager over 7 500 piger og drenge psykosocial støtte, og næsten 5 000 teenagere og unge i 20 provinser har nydt godt af peer-to-peer-støtte fra ungdomsledere. Faciliteten har også bidraget til at få mere end 310 000 syriske børn i skole, støtte 280 universitetsstuderende, undervise 120 studerende i universitetsalderen i engelsk og yde vejledning til 70 studerende om mulighederne for efteruddannelse og videregående uddannelse.

Som det blev drøftet på det sidste møde i styringsudvalget, er denne særlige foranstaltninger fra juli 2016 ved at blive ændret²⁶, og dens samlede budget forhøjes med 10 mio. EUR. Dette sker i tæt samarbejde med de tyrkiske myndigheder og på grundlag af behovsvurderingen fra juni 2016, der afspejler behovet for en hurtig og effektiv mobilisering af faciliteten. På grund af det lavere antal tilbagesendte end forventet er den særlige foranstaltning vedrørende tilbagesendelser også ved at blive ændret for at forbedre det tyrkiske generaldirektorat for migrationsforvaltnings kapacitet til at forvalte, modtage og huse migranter og hjemvendte, navnlig med hensyn til menneskelige ressourcer og infrastruktur. Indtil videre har projektet dækket omkostningerne i forbindelse med tilbagesendelsen af syriske og ikke-syriske samt generaldirektoratet for migrationsforvaltnings indkøb af logistisk udstyr og arbejderne i forbindelse med opførelsen af et udrejsecenter for 750 personer.

²⁵ Dette er også den første infrastrukturforanstaltning i sundhedssektoren under faciliteten og et godt eksempel på koordineret ydelse af bistand inden for rammerne af facilitetens ikkehumanitære og humanitære streng, hvor den første finansierer driftsomkostninger i forbindelse med opførelsen af klinikken og dens udstyr, og den sidste finansierer syriske lægers uddannelse og kvalifikationer.

²⁶ De vigtigste ændringer vedrører en ændring i gennemførelsespartneren vedrørende kommunal infrastruktur, medtagelse af en bestemmelse om opførelse af præfabrikerede skoler og et ekstra hospital og en omdefinering af den socioøkonomiske støttes karakter med fokus på integration på arbejdsmarkedet og beskæftigelsesmuligheder for flygtninge.

Kommissionen arbejder også i tæt samarbejde med de tyrkiske myndigheder på supplerende foranstaltninger inden for socioøkonomisk støtte og kommunal infrastruktur, som bør godkendes inden sommerferien og gennemføres af internationale finansielle institutioner.

Største udfordringer og næste skridt

- Hurtig indgåelse af kontrakter om alle resterende foranstaltninger inden for rammerne af de særlige foranstaltninger og sikring af deres effektive gennemførelse i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning
- Hurtig indgåelse af kontrakter inden for rammerne af den humanitære gennemførelsesplan for 2017
- Vedtagelse af de ændrede særlige foranstaltninger vedrørende uddannelse, sundhed, lokal infrastruktur og socioøkonomisk støtte samt tilbagesendelser inden sommerferien.

8. Opgradering af toldunionen

Siden den foregående rapport har Rådet fortsat aktivt arbejdet med Kommissionens forslag om indledning af forhandlinger med Tyrkiet om en opgraderet bilateral handelsramme²⁷. Kommissionen opfordrer Rådet til at afslutte dette arbejde så hurtigt som muligt for at gøre det muligt at indlede forhandlingerne om en vigtig aftale, som, hvis den anvendes på alle medlemsstater, ville frigøre stadig uudnyttet potentiale i de handelsmæssige og økonomiske forbindelser mellem EU og Tyrkiet.

9. Tiltrædelsesprocessen

Inden for rammerne af tiltrædelsesforhandlingerne er der indtil videre blevet åbnet 16 kapitler, og et af disse er midlertidigt blevet lukket.

Som tidligere anført blev de forberedende dokumenter med forbehold af medlemsstaternes holdninger i overensstemmelse med de eksisterende regler forelagt for Rådet sidste forår og vedrørte energi (kapitel 15), uddannelse og kultur (kapitel 26) og udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik (kapitel 31). Det tekniske arbejde fortsættes på centrale områder som retsvæsen og grundlæggende rettigheder samt retfærdighed, frihed og sikkerhed (kapitel 23 og 24).

EU forventer, at Tyrkiet overholder de højeste standarder vedrørende demokrati, retsstatsprincippet og respekt for de grundlæggende frihedsrettigheder, herunder ytringsfriheden.

10. Humanitære forhold i Syrien

Den humanitære situation i Syrien giver fortsat anledning til stor bekymring, idet 6,3 mio. mennesker er blevet internt fordrevet, heraf mange flere gange, og 13,5 mio. mennesker har brug for øjeblikkelig hjælp. De Forenede Nationers appel om hjælp internt i Syrien i 2017 beløber sig til ca. 3 mia. EUR, hvoraf 20 % indtil videre er blevet ydet. På konferencen i Bruxelles mobiliserede det internationale samfund et beløb af hidtil uset omfang, nemlig på 5,6 mia. EUR i humanitær og ikkehumanitær støtte alene for 2017 som reaktion på behovene hos syrere i Syrien, men også i de omkringliggende værtslande, og yderligere 3,5 mia. EUR for perioden 2018-2020²⁸.

²⁷ Kommissionen vedtog sit forslag til forhandlingsdirektiver i december 2016.

²⁸ Den internationale konference om støtte til Syriens og den omkringliggende regions fremtid den 5. april 2017 i Bruxelles, som EU var vært for, og som EU, De Forenede Nationer, Tyskland, Qatar, Kuwait, Norge og Det Forenede Kongerige førte forsedet for.

Adgang er stadig en stor udfordring for levering af bistand, der hæmmes af de igangværende kampe og andre begrænsninger fra alle parter i konflikten i Syrien. Dette udfordrer konstant leveringen af humanitær bistand til de anslået 3,9 mio. mennesker i svært tilgængelige områder og de næsten 625 000 mennesker i belejrede områder. De lokale myndigheder godkender bistanden for sent, også i de kurdisk kontrollerede områder i det nordøstlige Syrien, og den humanitære adgang for tyrkisk baserede partnere til det nordvestlige Syrien står over for flere udfordringer. Ikkestatslige væbnede oppositionsgrupper og grupper, som De Forenede Nationers Sikkerhedsråd har udpeget som terrorgrupper, lægger et stigende pres på de ikkestatslige organisationer, hvoraf nogle har været nødsaget til at begrænse eller midlertidigt suspendere operationer. I april og maj 2017 kunne De Forenede Nationers konvojer kun nå ud til 10 % af de nødlidende i de belejrede områder.

I betragtning af dette har grænseoverskridende bistand fået stadig større betydning. De fleste grænseoverskridende leverancer finder sted fra Tyrkiet og Jordan, der fortsat konstruktivt letter adgangen via alle tænkelige ruter. EU støtter livsvigtige grænseoverskridende operationer fra Tyrkiet med henblik på at nå ud til folk i det nordlige Syrien gennem humanitære partnerorganisationer for at sørge for mad, vand, husly, sundhedsydelse og beskyttelse til de befolkningsgrupper, der har størst behov for det.

I betragtning af den vedvarende vold og de massive humanitære behov fortsætter EU med indtrængende at opfordre alle parter til at respektere forpligtelserne i henhold til den humanitære folkeret og sikre, at beskyttelsen af civile har første prioritet, uanset hvorfra denne indsats ydes, herunder fra Tyrkiet og Jordan. Dette gælder også begrebet nedtrappingszoner i hele Syrien, der er godkendt af Tyrkiet, Iran og Rusland, som er garantierne for den våbenhvile, der blev indgået den 30. december 2016, med henblik på at fastlægge zoner, hvor fjendtlighederne er indstillet, for at sikre beskyttelsen af civile. EU hilser alle bestræbelser i denne henseende velkommen, forudsat at den humanitære folkeret respekteres.

11. Konklusion

Erklæringen fra EU og Tyrkiet skaber fortsat konkrete resultater. Tendensen med en kraftig nedgang i omfanget af irregulære og farlige grænsepassager og et betydeligt lavere antal tab af menneskeliv i Det Ægæiske Hav kombineret med de praktiske konsekvenser af projekter til støtte for syriske flygtninge og værtssamfundene i Tyrkiet under faciliteten for flygtninge i Tyrkiet er blevet bekræftet. Selv om grænsepassagerne har stabiliseret sig på et lavt niveau, eksisterer pushfaktorerne for migration til Europa imidlertid fortsat. Erklæringen fra EU og Tyrkiet spiller fortsat en central rolle for sikringen af, at migrationsudfordringen i det østlige Middelhavsområde løses effektivt af EU og Tyrkiet i fællesskab, sådan som det blev fremhævet af formand Juncker og formand Tusk og præsident Erdoğan på deres møde den 25. maj.

Der er behov for en yderligere indsats for at sikre en fuldstændig og vedvarende gennemførelse af erklæringen fra EU og Tyrkiet baseret på fortsat politisk vilje fra alle sider.

Tempoet i indgåelsen og gennemførelsen af projekter under faciliteten bør øges af både EU og Tyrkiet for at fremskynde leveringen af konkret støtte til syriske flygtninge og deres værtssamfund i Tyrkiet.

Medlemsstaterne har som opfølgning på deres nuværende forpligtelser til at genbosætte syriske flygtninge fra Tyrkiet til Europa givet tilsagn om 25 000 pladser for 2017. EU og Tyrkiet bør endvidere hurtigt nå til enighed om den frivillige ordning for indrejse af humanitære årsager efterfulgt af en hurtig afgørelse om dens ikrafttrædelse med henblik på at lette genbosætninger fra Tyrkiet.

Der er også behov for en yderligere indsats fra de græske myndigheders, EU-agenturernes og medlemsstaternes side for at gennemføre de foranstaltninger, der anbefales i den fælles handlingsplan, som er godkendt af Det Europæiske Råd, med henblik på at forbedre de græske myndigheders migrations- og asylforvaltningskapacitet og i sidste ende forbedre situationen på de græske øer. På den baggrund er det afgørende, at der gøres en hurtig og betydelig indsats for at øge tilbagesendelsen til Tyrkiet af de personer, der ikke er berettiget til at blive i Grækenland, i fuld overensstemmelse med EU-reglerne og de internationale regler.

Tyrkiet bør træffe de nødvendige foranstaltninger til hurtigst muligt at opfylde de sidste visumliberaliseringsbenchmarks, så EU kan ophæve visumpligten for tyrkiske borgere.

Rådet bør afslutte arbejdet med forhandlingsmandatet vedrørende opgradering af toldunionen så hurtigt som muligt for at gøre det muligt at indlede forhandlinger om en vigtig aftale, der vil kunne frigøre hidtil uudnyttet potentiale i de handelsmæssige og økonomiske forbindelser mellem EU og Tyrkiet.

Kommissionen vil fortsat sikre, at arbejdet skrider frem, og vil i oktober 2017 fremlægge den næste statusrapport.